

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, психології та педагогіки
Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»
(назва освітнього компонента)

Нормативний чи вибіркового освітній компонент нормативний

Форма здобуття освіти очна
(очна; змішана; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність 227 «Терапія та реабілітація»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація 227.01 «Фізична терапія»

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Курс: 1-й

Силабус освітнього компонента
розглянуто на засіданні кафедри
української мови, психології та
педагогіки

Протокол від
“29” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

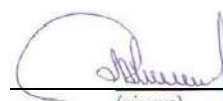

(підпис)

проф. Фоміна Л. В.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем загальної та передфахової
підготовки

Протокол від
“30” серпня 2024 року № 1

Голова

(підпис)

проф. Мирошніченко М. С.
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА:

1. Фоміна Людмила Володимирівна, завідувачка кафедри української мови, психології та педагогіки, к. філол. наук, професорка

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

2. Калініченко Ольга Василівна, доцентка кафедри української мови, психології та педагогіки, к. філол. наук, доцентка

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

3. Скорбач Тетяна Василівна, викладачка кафедри української мови, психології та педагогіки, к. філол. наук

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Фоміна Людмила Володимирівна, завідувачка кафедри української мови, психології та педагогіки, кандидатка філологічних наук, професорка
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.

Філологічні та педагогічні дослідження, інноваційні технології

Контактний телефон (057) 707-72-30

Корпоративна пошта викладача: lv.fomina@knm.edu.ua

Консультації Середа 10.00-15.00, ауд. кафедри української мови, психології та педагогіки

Локація

пр. Науки, 4, кафедра української мови, психології та педагогіки

Калініченко Ольга Василівна, доцентка кафедри української мови, психології та педагогіки, кандидатка філологічних наук, доцентка
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.

Філологічні дослідження, інноваційні технології,

Контактний телефон (057) 707-72-36

Корпоративна пошта викладача: ov.kalinichenko@knm.edu.ua

Консультації Четвер 9.00-15.00, ауд. Кафедри української мови, психології та педагогіки

Локація

пр. Науки, 4, кафедра української мови, психології та педагогіки

Скорбач Тетяна Василівна, викладачка кафедри української мови, психології та педагогіки, кандидатка філологічних наук.

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.

Філологічні дослідження, новітні технології навчання

Контактний телефон (057) 707-72-36

Корпоративна пошта викладача: tv.skorbach@knm.edu.ua

Консультації

Очні: Четвер 10.00-15.00, ауд. кафедри української мови, психології та педагогіки

Онлайн консультації: Понеділок 10.00-15.00

Локація

пр. Науки, 4, кафедра української мови, психології та педагогіки

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Терапія та реабілітація», спеціалізації 227.01 «Фізична терапія».

Опис освітнього компонента (анотація). «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є теоретичним і практичним фундаментом побудови майбутньої успішної взаємодії спеціаліста з терапії та реабілітації та пацієнта; забезпечує формування мовленнєвих та психологічних вмінь, що є одним з важливих елементів у професійній підготовці та професійній діяльності фахівця; дає здобувачам уявлення про специфіку розвитку української мови фахового спрямування, знайомить із особливостями інноваційних освітніх процесів, закладає розуміння змін у сучасній українській мові, формує уміння застосовувати знання з української мови у професійній діяльності лікаря.

Силабус упорядковано відповідно до освітньо-професійних програм підготовки фахівців з фізичної терапії та реабілітації та згідно з сучасними концепціями викладання української мови за професійним спрямуванням.

Предметом вивчення курсу є основоположні поняття з курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

Міжкомпонентні зв'язки. Освітній компонент «Українська мова (за професійним спрямуванням)» базується на вивченні здобувачами сучасної української літературної мови, фахової мови спеціаліста з фізичної терапії та реабілітації, а також ряду компонентів, що передбачає інтеграцію з нею.

Пререквізити. Вивчення компонента передбачає попереднє засвоєння кредитів із сучасної української мови та іноземної мови.

Постреквізити. Основні положення освітнього компонента мають застосовуватися при вивченні фахових компонентів.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=248>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Метою вивчення освітнього компонента є:

- засвоєння основоположних понять з курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)»;
- усвідомлення значимості державної мови в професійному спілкуванні;
- оволодіння основами фахової мови спеціалістів з фізичної терапії та реабілітації;
- опанування нормами укладання фахових документів.

1.2. Основними завданнями вивчення компонента є:

- навчити застосовувати лексико-граматичні категорії сучасної української літературної мови для вироблення оптимальної мовної поведінки в професійній сфері;
- аналізувати доцільність використання лексичних, морфологічних, синтаксичних мовних засобів відповідно до комунікативних намірів;
- диференціювати функціональні стилі сучасної української літературної мови загалом та ознайомитись із дистинктивними ознаками наукового фахового тексту;
- укладати основні адміністративно-канцелярські та фахові документи, а також редагувати перекладні тексти.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання в ОПІ та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами компетентностей:

інтегральні:

здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми

рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та реабілітації.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.3.3. Вивчення компонента забезпечує набуття здобувачами таких соціальних навичок (Soft skills):

комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проєктів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

Здобувач вищої освіти у період навчання здобуває комунікативні навички, розвиває лідерські здібності, навчається брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, розв'язує педагогічні ситуації та конфлікти, вміє працювати в команді, управляти своїм часом, логічно і системно мислити, має креативні підходи до вирішення завдання.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин – 90		Спеціальність: <u>227 «Терапія та реабілітація»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:
	1-й		
	Семестр		
	1-й		
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 44 самостійної роботи здобувачів – 46	Спеціалізація: <u>227.01 «Фізична терапія»</u>	Лекції	
		12 год.	
		Практичні, семінарські	
		32 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		46 год.	
Індивідуальні завдання:			
год.			
Вид контролю:			
диференційований залік			
Освітній ступінь: бакалавр			
ОПП «Фізична терапія, ерготерапія»			

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1. Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид лекції
1	Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування. Лексичний аспект професійної мови фахівців з фізичної терапії та реабілітації	2	Вступна
2	Термінологія у професійному спілкуванні. Лексико-семантичні відношення в науковій термінології. Особливості української фахової термінології	2	Лекція-бесіда

3	Морфологічний аспект фахової професійної мови. Синтаксичний аспект професійної мови фахівців з фізичної терапії та реабілітації	2	Проблемна
4	Особливості українського мовленнєвого етикету. Мовленнєвий етикет фахівця з фізичної терапії та реабілітації	2	Лекція-дискусія
5	Стилістичний аспект фахової мови фахівців з фізичної терапії та реабілітації. Науковий стиль у фаховому мовленні. Структура та види наукового тексту	2	Інформаційна
6	Культура писемного ділового мовлення: загальна характеристика. Вимоги до складання та оформлення адміністративно-канцелярських документів. Організаційно-розпорядчі документи. Специфіка їх укладання та оформлення. Професійна документація фахівців з фізичної терапії та реабілітації	2	Оглядова
	Усього годин	12	

2.2.2. Семінарські заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.3. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування	2	Розповідь-пояснення	Бесіда
2	Лексичний аспект професійної мови фахівців з фізичної терапії та реабілітації. Фразеологізовані одиниці у фаховому мовленні	2	Круглий стіл	Тестовий контроль
3	Лексико-семантичні відношення в науковій термінології. Особливості української фахової термінології спеціалістів з фізичної терапії та реабілітації	2	Мозковий штурм	Виступ на задану тему

4	Термінологія у професійному спілкуванні	2	Розповідь-пояснення	Усне опитування
5	Словники в професійному спілкуванні. Типи словників, їх функції та роль у підвищенні мовленнєвої культури	2	Круглий стіл	Тестовий контроль
6	Морфологічний аспект професійної мови фахівців з фізичної терапії та реабілітації. Синтаксичний аспект професійної мови фахівців з фізичної терапії та реабілітації	2	Дискусія	Усне опитування
7	Комунікативні ознаки культури мовлення. Мовленнєвий етикет фахівця з фізичної терапії та реабілітації. Особливості українського мовленнєвого етикету	2	Розповідь-пояснення	Усне опитування
8	Публічний виступ та його жанри. Стили мовлення. Науковий стиль у фаховому мовленні	2	Круглий стіл	Тестовий контроль
9	Підсумкова робота № 1	2		Цільові завдання
10	Культура писемного ділового мовлення: загальна характеристика. Загальна характеристика офіційно-ділового стилю сучасної української мови. Призначення та класифікація документів	2	Розповідь-пояснення	Тестовий контроль
11	Організаційно-розпорядчі документи. Специфіка їх укладання та оформлення	2	Круглий стіл	Тезисний конспект
12	Довідково-інформаційні документи. Вимоги до їх оформлення	2	Презентація	Виступ на задану тему
13	Документи з кадрово-контракткових питань. Вимоги до їх оформлення	2	Ілюстрація, презентація	Індивідуальні завдання
14	Особисті офіційні документи. Особливості їх укладання та оформлення	2	Презентація	Виступ на задану тему
15	Професійна документація фахівця з фізичної терапії та реабілітації	2	Ілюстрація,	Тезисний

			презентація	конспект
16	Підсумкова робота № 2	2	Індивідуальні завдання	Індивідуальні завдання
	Усього годин	32		

2.2.4. Лабораторні заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Предмет, мета і завдання курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Мова як засіб сучасного професійного спілкування. Норми сучасної української літературної мови	4	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми.	Тезисний конспект
2	Лексичний аспект фахового мовлення. Поняття нормативної професійної лексики	2	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми	Доповідь на задану тему
3	Українська термінологія в професійному спілкуванні	4	Створення мультимедійної презентації	Індивідуальне завдання
4	Функціонально-стилістична диференціація сучасної української літературної мови	2	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів	Творче завдання
5	Науковий стиль і його засоби в професійному спілкуванні	4	Підготувати виступ-презентацію	Тезисний конспект
6	Проблеми перекладу і редагування наукових текстів	4	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми	Індивідуальне завдання

7-8	Морфологічні норми професійного мовлення. Граматична правильність як ознака культури усного та писемного фахового спілкування	4	Створення мультимедійної презентації	Виступ на задану тему
9	Синтаксичні норми професійного мовлення	2	Підготувати виступ-презентацію	Індивідуальне завдання
10	Етика професійного спілкування. Ораторське мистецтво. Професійна публічна промова	4	Створення мультимедійної презентації	Підготовка тез доповіді
11	Мовленнєвий етикет фахівця з фізичної терапії та реабілітації. Займенник у сфері професійного етикетного спілкування	2	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми	Підготовка рефератів
12	Загальна характеристика офіційно-ділового стилю сучасної української мови. Призначення та класифікація документів	2	Розповідь - пояснення	Тезисний конспект
13	Організаційно-розпорядчі документи. Специфіка їх укладання та оформлення	2	Підготувати виступ-презентацію	Творче завдання
14	Довідково-інформаційні документи. Вимоги до їх оформлення.	2	Створення мультимедійної презентації	Творче завдання
15	Документи з кадрово-контрактних питань	2	Створення мультимедійної презентації	Виступ на задану тему
16	Особисті офіційні документи. Особливості їх укладання й оформлення	2	Створення мультимедійної презентації	Індивідуальне завдання
17-18	Державний стандарт, основні вимоги до укладання й оформлення документів. Професійна документація фахівця з фізичної терапії та реабілітації	4	Створення мультимедійної презентації	Творче завдання
	Усього годин	46		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ», затвердженої наказом ХНМУ від 21.08.2021 №181.

При вивченні компонента застосовується поточний та підсумковий семестровий контролю. Також передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу компонента, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди зі здобувачами за заздалегідь визначеними запитаннями, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Підсумковий семестровий контроль з освітнього компонента є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться усно. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається навчальною програмою компонента.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення освітнього компонента за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 200 балів, мінімальна – 120 балів.

Формою підсумкового контролю успішності вивчення освітнього компонента є диференційований залік.

Поточна навчальна діяльність здобувачів (далі – ПНД) контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння здобувачами кожної теми освітнього компонента та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ.

Для освітніх компонентів, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗНД. Бали за ЗНД розраховуються як середнє арифметичне оцінок за всі семестри вивчення освітнього компонента (з точністю до сотих) за таблицею 2, автоматично в рамках функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 2 (додаток 2) від 120 до 200 балів та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Після проведення семестрового контролю для освітнього компонента, або його частин, що закінчуються формою контролю «залік», «диференційований залік» та «іспит», відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 3 «Шкала оцінювання у ХНМУ», що додається (додаток 3) в індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності з освітнього компонента.

Оцінка з освітнього компонента, розділи якого вивчалися на різних кафедрах, після завершення його вивчення, виставляється у відомості деканом відповідного

факультету. Вона розраховується, як середнє арифметичне усіх отриманих балів та оцінок за розділи освітнього компонента, згідно з відомостями, що надані кафедрами.

Залік для освітнього компонента – проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті та передбачає врахування ПНД (табл.2) та перевірку засвоєння всіх тем освітнього компонента. Оцінка визначається у балах від 120 до 200 та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Таблиця 2

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для компонентів, що завершуються заліком)**

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Диференційований залік (далі – ДЗ) – проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті освітнього компонента. Допуск до ДЗ визначається у балах ПНД, а саме: \min – 70, \max – 120 балів. Безпосередньо ДЗ оцінюється від – 50 до – 80 балів. Оцінка компонента є сума балів за ПНД та ДЗ у балах від \min – 120 до \max – 200 і відповідає національній шкалі та шкалі ECTS.

Диференційований залік з компонента або його частини – це процес, протягом якого перевіряються отримані за курс (семестр):

- рівень теоретичних знань;

- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;
- компетенції – уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Оцінювання теоретичних знань, якщо практичні навички оцінюються за критеріями «виконав», «не виконав»

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожну відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.1. Питання до диференційованого заліку:

1. Мова як суспільне явище. Мова та мовлення в житті суспільства. Функції мови.
2. Літературна мова, її ознаки. Типи мовних норм.
3. Мова професійного спілкування як функційний різновид сучасної української літературної мови.
4. Професійна мова фахівця з фізичної терапії та реабілітації в історії української літературної мови.
5. Поняття про лексику, лексикологію та фразеологію. Слово, його лексичне значення. Принципи класифікації фразеологізмів.
6. Лексика сучасної української мови за її походженням та сферою вживання.

7. Мовні кліше, складені найменування, штампи як фразеологічні вислови номінативного типу.
8. Особливості використання лексичних одиниць у мовленні фахівців з фізичної терапії та реабілітації.
9. Поняття про термінознавство, терміносистему, термінологію, термін. Джерела збагачення термінологічної системи мови.
10. Загальнонаукова, міжгалузева й вузькоспеціалізована термінологія. Фахові терміни та професіоналізми.
11. Культура терміновживання. Особливості використання термінів-синонімів. Терміни в різних стилях мови.
12. Сучасний стан і проблеми української фахової термінології.
13. Поняття про лексикографію. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Словники фахового спрямування та довідники.
14. Роль словників у підвищенні мовної культури фахівців з фізичної терапії та реабілітації.
15. Поняття про морфологію, морфологічні норми.
16. Частини мови як основні морфологічні одиниці, принципи їх класифікації. Морфологічні категорії та синтаксичні властивості самостійних частин мови.
17. Специфіка використання граматичних форм самостійних частин мови в текстах документів.
18. Складні випадки визначення роду та відмінювання іменників.
19. Творення ступенів порівняння прикметників.
20. Специфіка відмінювання й сполучуваності числівників.
21. Особливості використання службових частин мови в текстах документів.
22. Поняття про синтаксис. Типи синтаксичних одиниць. Головні та другорядні члени речення. Принципи класифікації речень.
23. Складні випадки координації присудка з підметом; керування та узгодження у словосполученнях. Варіанти порушень синтаксичних норм.
24. Особливості побудови простих речень.
25. Типові огріхи, пов'язані з побудовою складних речень.
26. Синтаксичні особливості текстів ділових паперів.
27. Культура мовлення, ознаки, що її характеризують.
28. Мовленнєвий етикет, його історія, структура, види, призначення.
29. Український мовленнєвий етикет як виразник етнічної самобутності, модель універсальної мовної діяльності народу.
30. Особливості етикету офіційно-ділового та наукового спілкування.
31. Культура мовлення фахівців з фізичної терапії та реабілітації як невід'ємна частина деонтології фахівця з реабілітації.
32. Спілкування, його функції. Види, форми, особливості усного спілкування.
33. Поняття про невербальну комунікацію. Невербальні засоби та етикет професійного спілкування.
34. Поняття ділового спілкування. Індивідуальні та колективні форми ділового спілкування.

35. Етикет телефонної розмови. Етичні норми у використанні мобільних телефонів.

36. Дискусія. Форми організації дискусії. Вимоги до поведінки учасників дискусії.

37. Історія ораторського мистецтва.

38. Публічний виступ як жанровий різновид ораторського мистецтва.

Культура сприймання публічного виступу.

39. Доповідь, промова, лекція, повідомлення як жанри публічного виступу.

40. Презентація як різновид публічного мовлення.

41. Візитна картка. Правила оформлення візитної картки.

42. Поняття про функціональні стилі сучасної української мови.

Типологія стилів (призначення, характерні ознаки, жанрові різновиди).

43. Науковий стиль: ключові ознаки, мовні засоби, підстилі та жанри, функціональне призначення.

44. Реферат як форма опрацювання наукової літератури. Анотація і реферат-резюме.

45. Тези. Стаття. Оформлення наукового тексту, цитат, посилань, бібліографії.

46. Рецензія і відгук. Особливості написання.

47. Правила скорочення в наукових і ділових текстах. Технічні правила переносу.

48. Поняття про документ, документацію, документування, діловодство.

49. Класифікація документів.

50. Формуляр документа. Бланк. Загальні вимоги до оформлення реквізитів. Текстові норми ділового стилю.

51. Види особистих офіційних документів. Заява, види заяв.

52. Доручення. Розписка. Вимоги до їх оформлення.

53. Вимоги до складання та оформлення адміністративно-канцелярських документів. Автобіографія.

54. Діловодство у закладах фізичної реабілітації. Основні вимоги до оформлення документації. Типи фахової документації. Особливості її складання й оформлення.

55. Організаційно-розпорядчі документи. Специфіка їх укладання та оформлення

56. Довідково-інформаційні документи. Вимоги до їх оформлення

57. Документи з кадрово-контракткових питань. Вимоги до їх оформлення

58. Особисті офіційні документи. Особливості їх укладання та оформлення

3.2. Контрольні питання та завдання до самостійної роботи

1. Яка роль мови у суспільстві?
2. Які функції мови ви знаєте?
3. Які лексичні одиниці ви знаєте?
4. Що таке термінознавство?
5. Які групи фахової термінології ви знаєте?

6. Що таке мовне кліше?
7. Що таке лексикографія?
8. Які стилі української мови ви знаєте?
9. Які ознаки наукового стилі знаєте?
10. Що таке мовленнєвий етикет?
11. Які є форми організації дискусії?
12. Що таке стаття?
13. Яку роль відіграють словники у культурі фахівців з фізичної терапії та реабілітації?
14. Які є джерела збагачення фахової термінології?
15. Які особливості написання відгуку та рецензії?
16. Що таке формуляр документа?
17. Які є вимоги до складання та оформлення адміністративно-канцелярських документів?
18. Що таке візитна картка?
19. Як оформляються цитати?
20. Як оформляються посилання?
21. Які типи документації фахівця з фізичної терапії та реабілітації ви знаєте?
22. Що таке розписка?
23. Що таке автобіографія?
24. Які є вимоги до оформлення розписки?
25. Які види особистих офіційних документів ви знаєте?
26. Які індивідуальні та колективні форми професійного спілкування?
27. Що таке документ?
28. Що таке спілкування?
29. Які частини мови ви знаєте?
30. Що таке діловодство?

3.3. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

Інші заохочення (умови нарахування додаткових балів за різні види неформальної та інформальної діяльності, серед яких можуть бути конференції, наукові дослідження, участь у опитуваннях, симпозіумах, тощо):

Нарахування додаткових балів за участь у конференціях – 8.

3.4. Правила оскарження оцінки

Відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю», затвердженого наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252.

Посилання:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf

4. ПОЛІТИКА КОМПОНЕНТА

(система вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти при вивченні компонента, зокрема реакція викладача на невчасно виконані завдання, пропущені

заняття, поведінку в аудиторії, вимог щодо медичного одягу, тощо, окремо зазначити доступність та умови навчання для осіб з особливими освітніми потребами).

Вимоги до курсу

Очікується, що здобувачі відвідуватимуть усі практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно з графіком на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час практичного заняття здобувачам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до викладача/-ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли особистість уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів/-ок очікується зацікавленість участю в міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах із предметного профілю.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як ним користуватися тощо

Поведінка в аудиторії Основні «так» та «ні»

Здобувачам важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;

- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від здобувачок/-ів).

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – у цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні та навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів та здобувачок очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Стечак Г. М. Фахове мовлення лікаря: практикум. Львів: ЛНМУ, 2024. 123 с.
2. Стечак Г. М. Фахове мовлення лікаря: збірник тестових завдань для поточного контролю. Львів: ЛНМУ, 2024. 81 с.
3. Голод Р.Б. Українська мова (за професійним спрямуванням): навч. посібник. Івано-Франківськ: Видавництво ІФНМУ, 2023. 212 с.
4. Караман С.О. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посібник для ВНЗ. Київ: Літера ЛТД, 2023. 544 с.
5. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник, за програмою МОН. 5-те видання. Київ: Алерта, 2022. 696 с.
6. Шутак Л.Б. Культура усного спілкування медичного працівника: навч. Посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів III – IV рівнів акредитації. Чернівці: Видавництво БДМУ, 2021. 177 с.

Допоміжна

1. Гінзбург М. Д. Українська ділова і фахова мова. Київ: ЦУЛ, 2021. 672 с.
2. Ковалів Б. Мистецтво слова: посіб. Київ: «ЦУЛ», 2022. 114 с.
3. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: навч. посіб. з алгоритмічними приписами. Київ: «Центр навчальної літератури», 2022. 426 с.
4. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та

культура мовлення: навч. посіб. Київ: «ЦУЛ», 2020. 224 с.

5. Плотницька І. М. Основи наукового мовлення: навч. посіб. Київ: «Центр навчальної літератури», 2022. 252 с.

6. Тетарчук І.В., Дяків Т.Є. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. для підготовки до іспитів. Київ: «Центр учбової літератури», 2020. 150 с.

7. Шевчук С.В., Виноградова Ю., Глущик С., Дяк О., Т. Лобода. Український правопис. Нова редакція : навч. посіб. Київ: «Алерта», 2020. 118 с.

Онлайн-ресурси для самоперевірки:

1. Тренажер з правопису української мови – <https://webpen.com.ua>
2. Онлайн-ресурс «Неправильно – правильно» – <http://nepravylno-pravylno.wikidot.com>
3. Онлайн-ресурс «Як пишеться?» – <https://yak-pyshetsya.com>
4. Тестування рівня володіння українською мовою – <https://moyamova.in.ua/exam/testuvannya-z-ukrainskoi-movi>

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE <https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=248>
2. Український правопис – <https://2019.pravopys.net>
3. Український орфографічний словник. URL: www.rozum.org.ua
4. Онлайн-курс «Мовити» – <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/4768>
5. Онлайн-курс «Мотиви» – <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/1696>
6. Курси «Є-мова» – <https://emova.org.ua/courses/>
7. Освітній хаб «Сучасна українська мова» – <https://eduhub.in.ua/courses/suchasna-ukrajinska-mova>
8. Український інститут розвитку мови – <https://uied.org.ua/2022/02/5158/>
9. Мовний курс «Єдині» – <https://yedyni.org>
10. Лайфхаки з української мови – <https://ukr-lifhacks.ed-era.com>
11. Наукова бібліотека ХНМУ – <https://libr.knmu.edu.ua>
12. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>
13. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка – <https://korolenko.kharkov.com>
14. Мова. Лінгвістичний портал. URL: www.mova.info
15. Нормативно-директивні документи МОЗ України – <https://mozdocs.kiev.ua/?nav=8>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

1. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями й дискримінацією в ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

2. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf
3. Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf
4. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf
5. Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv22.pdf
6. Інклюзивна освіта:
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf
7. Академічна доброчесність:
<https://knmu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>